АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІГРАФОЛОГІЯ»

Вибіркова навчальна дисципліна «Поліграфологія» посідає вагоме місце у блоці освітніх компонентів Hard Skills, оскільки вона спрямована на здобуття здобувачами вищої освіти глибоких прикладних компетенцій, без яких неможлива ефективна професійна діяльність в умовах сучасних викликів і загроз. Програма курсу базується на синтезі фундаментальних положень психофізіології, криміналістики, загальної та юридичної психології, а також чинного законодавства України, що дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне наукове уявлення про механізми психоемоційного напруження людини та особливості виявлення прихованої інформації. Слухачі детально вивчають теоретико-методологічні засади інструментальної детекції брехні, правові підстави застосування спеціальних технічних засобів, а також етичні стандарти, які регулюють діяльність фахівця-поліграфолога у правовій та корпоративній сферах.

Важливим аспектом теоретичної підготовки є глибоке розуміння фізіологічних процесів, що відбуваються в організмі піддослідного під час пред'явлення значущих стимулів. У межах курсу здобувачі вищої освіти аналізують динаміку зміни дихальних циклів, серцево-судинної діяльності та електродермальних показників, розглядаючи їх як об'єктивні індикатори вегетативних реакцій на стрес і приховування правди. Це дозволяє майбутнім фахівцям не просто спостерігати за зовнішніми проявами поведінки, а спиратися на точні наукові дані та закономірності людської фізіології при оцінці достовірності отриманої інформації.

Практична складова дисципліни передбачає опанування сучасними апаратно-програмними комплексами та методиками тестування, які використовуються у вітчизняній та міжнародній практиці. Здобувачі вищої освіти вивчають алгоритми проведення скринінгових перевірок, розслідування правопорушень та оцінки персоналу, а також набувають навичок конструювання тестових питань з урахуванням специфіки конкретної справи. Особлива увага приділяється відпрацюванню комунікативних навичок для ведення передтестових і післятестових бесід, які є критично важливими для встановлення психологічного контакту та зниження природного рівня тривожності респондентів.

Окрім цього, значна увага в програмі приділяється питанню виявлення можливих спроб протидії інструментальному дослідженню. Здобувачі вищої освіти навчаються розпізнавати фізичні, психологічні та фармакологічні методи штучного спотворення показників, а також застосовувати превентивні заходи для забезпечення валідності результатів тестування. Здобувачі вищої освіти вчаться професійно працювати з числовими та графічними даними, проводити балову оцінку поліграм і застосовувати комп'ютерні алгоритми інтерпретації для мінімізації суб'єктивних факторів при прийнятті остаточного рішення.

Завершальним етапом підготовки є формування у здобувачів вищої освіти умінь академічного та юридично коректного оформлення офіційних висновків та звітів за результатами психофізіологічних досліджень. Майбутні фахівці опановують правила побудови текстової та аналітичної частини документації,

що дозволяє їм чітко, обґрунтовано й аргументовано представляти результати перевірок перед замовниками, керівництвом чи судовими органами, дотримуючись усіх вимог чинного законодавства.

У контексті забезпечення національної безпеки та оборони держави володіння інструментарієм поліграфології набуває особливого стратегічного значення. Вивчення цієї дисципліни дозволяє майбутнім фахівцям силових структур, правоохоронних органів та спеціальних служб ефективно вирішувати завдання кадрового скринінгу, здійснювати превентивний захист критичної інфраструктури від проникнення деструктивних елементів, а також мінімізувати ризики витоку секретної інформації чи корупційних проявів. Отримані практичні компетенції суттєво підвищують аналітичний потенціал і надійність кадрів сектору безпеки та оборони, сприяючи зміцненню законності, прозорості та довіри суспільства до державних інституцій.